

ÅRSRAPPORT 2018 – 2020 – 2022

Oppsummering fra Pastoralrådet i Oslo katolske bispedømme (PRO) sitt arbeidsutvalg (AU) til Pastoralrådsmøte 18.-20. mars 2022 for perioden fra høstmøtet 2018 fram til vårmøtet 2022.

PROs arbeidsutvalg ble valgt for perioden november 2018 til november 2020. men på grunn av koronapandemien ble mandatet forlenget flere ganger. Arbeidsutvalget har hatt følgende sammensetning:

Formann: Biskop Bernt I. Eidsvig, Can. Reg.

For prestene, fra januar 2018 til 1. sept 2020 p Pål Bratbak, samtidig biskoppelig vikar for pastoralt arbeid.

p. Oddvar Moi fra september 2020 som biskoppelig vikar for det kateketiske arbeidet.

Ordstyrer: Dag Albert Bårnes, Caritas Norge

Medlemmer:

- Ewa Bivand, St. Paul, Bergen

- Hung Nguyen, St. Hallvard, Oslo

- Helge Ottesen, St. Torfinn, Hamar

- Gunnhild Bærø trakk seg fra AU av helsemessige årsaker kort tid etter at hun ble valgt, og ble erstattet av Helge Ottesen

Katrine Låver fra Oslo katolske bispedømmes (OKB) administrasjon var sekretær for AU inntil hun sluttet i OKB. Deretter har oppgaven gått på omgang mellom medlemmene.

Anne-Mette Ringdal, kansler og personalsjef i Oslo katolske bispedømme har møtt fast påfleste AU-møter som representant for administrasjonen.

biskoppelig vikar for pastoralt arbeid og nasjonalsjelesorgen var p. Pål Bratbak til 1. september 2020. og deretter p. Oddvar Moi fra november 2020.

Det nye AU ble konstituert på første AU-møte etter høstmøtet i 2018, den 23. november 2018

Arbeidsutvalget har avholdt følgende møter:

27.11.18;

08.02.2019; 26.03. 2019; 31.05.2019; 02.09.2019; 04.10.2019; 25.11.2019

17.01.2020; 27.02.2020; 29.04.2020 24.09.2020; 24.11.2020

26.01.2021; 18.02.2021; 20.04.2021; 18.08.2021; 24.11.2021

27.01.2022; 24.02.2022

Fra og med møtet 29/4-20 har møtene vært digitale på grunn av koronapandemien

Høstmøtet 2. - 4. november 2018 ble det lagt fram forslag til arbeidsprogram for perioden 2018 - 2020: Tema: Evangelisering

Vårmøte 2019 6. – 7. april 2019

Teologisk og ekklesiologisk belysning av temaet evangelisering v/biskop Bernt. Gruppearbeid hvor vi kan definere nærmere hvordan forstår vi vår misjonsoppgave i Det katolske Norge i dag, og utarbeide praktisk og pedagogisk tilnærming for OKB og våre menigheter.

Høstmøte 2019

«Evangelisering i/ved familien». Pastoralrådet kom med flere anbefalinger til biskopen og til menighetene – se [vedlegg 1](#).

Vårmøte 2020

Planlagt tema: Evangelisering Kirkens fire søyler. Møtet måtte avlyses på grunn av pandemien etter at innkalling var sendt ut.

Høstmøte 2020

Avlyst på grunn av pandemien.

AU har gjennomført en undersøkelse om erfaringer fra pandemien. Se [vedlegg 2](#)

Vårmøte 2021

Ble gjennomført digitalt.

Biskop Erik Varden innledet over temaet «Troen under pandemien – troen etter pandemien».

Høstmøte 2021

Etter nesten to år uten fysiske møter kunne Pastoralrådet samles på Mariaholm med tema «Den nye normalen». Erfaringer ble delt av blant andre innlederne p. Josef Ottersen og p. Torbjørn Olsen. Se [vedlegg 3](#)

Vårmøte 2022

Det utgående AU forbereder og leder vårmøtet 2022 hvor temaet er «Den synodale veien». Vårmøtet er det første møtet til det nye Pastoralrådet, og det skal velges nytt AU og et nytt arbeidsprogram.

Andre viktige saker

AU har vært informert om viktige saker innenfor bispedømmet, med særlig vekt på det kateketiske arbeidet. AU har også vært høringsinstans for diverse, nå sist arbeidet med nye nettsider.

VEDLEGG 1

PROs oppfordring til biskopen/Fagavdelingen høsten 2019

- Styrke sakramentsforberedelse for dåp for ved undersøke hvordan dette gjøres i andre land - veiledning fra Pastoralavdeling
- Lære fra andre kateketer/menigheter om hva som fungerer, lære av andre menigheter i andre land som lykkes
- I forbindelse med oppdatering av Bli Lys bør det innhentes fagkunnskap om hvordan formidle troen til barna, lages et helhetlig opplegg som inneholder hvordan kommunisere med foreldre, hvordan kommunisere med barn, katekesens innhold og hvordan ha det gøy og bygge relasjoner/trygghet
- Seminar for prester/kateketer om hvordan snakke med barn og våre holdninger til barn/en helhetlig pedagogikk (f.eks. Montessori)
- Prestene bør ta ansvar sammen med legfolk for å spørre legfolk om de vil være kateket
- Prester oppfordres til å dele sine preker eller ta opp lyd/video og legger ut prester oppfordres til å legge til rette for ministranter i menigheten
- Utvikle et tilbud for foreldrene for hvordan formidle tro, i form av en app

PRO medlemmene tar disse innspillene med til menighetsrådene

- Ha et tilbud til foreldre samtidig med barnas katekese (foreldre/familie katekese, samtalegrupper, film, etc)
- Barne/familiemessene må være godt forberedt slik at det er inspirerende å være med
- Prøve å være i kontakt med enkeltpersoner for å styrke deres religiøse selvtillit (mange tør ikke ta på seg en trosformidlende rolle)
- Svar på mangel av frivillige ved å se enkeltmenneske og være kreativ, ikke gi opp/bli frustrert :)
- Noen menigheter opplever en mangler på lokaliteter, menighetene oppfordres til finne ut regler rundt leie av kommunale skoler/lokaliteter

VEDLEGG 2

UNDERSØKELSE OM ERFARINGER FRA PANDEMIEN

SVAR til spørsmål fra AU kom fra 7 menigheter:

3 store (St. Hallvard i Oslo, St. Paul i Bergen, St. Laurentius i Drammen) og 4 mindre (Askim, Porsgrunn, Hamar, Tønsberg)

Både utfordringer og muligheter er annerledes i de store menighetene enn i de små. F. eks. 50 personer tillat i messen betyr prosentvis noe annet i en liten og i en stor menighet.

1. Hvordan har menigheten taklet den ekstraordinære situasjonen med koronapandemien?

- Generelt bra. Men det varierer.
  - ✓ Fra etablering av «Krisestab» med tanken på hva kan vi gjøre for fellesskapet, mange nye tiltak, innovasjon, fortløpende tilpasning og evne til å levere under svært krevende forhold
  - ✓ Til reduksjon av aktiviteter og en viss resignasjon.

- Ang smittevern var det enklere å håndtere en full *lock down*.
  - ✓ Når kirkene åpnet delvis:
  - ✓ Først var det ikke mange som kom, men etter hvert flere.
  - ✓ En vis skepsis til hvordan man ville håndtere smittevern, og til det å samles mange fra mange nasjonaliteter i samme rom.
  - ✓ Bra med felles retningslinjer fra OKB.
  - ✓ Forskjellige lokale løsninger ang. påmelding, håndhygiene/vask, utdeling av kommunion - knyttet til utforming av kirkerommet, plass og oppfinnsomhet av menighetsrådet og sognepresten.

- Katekese.
  - ✓ Man klarte å gjennomføre 1.kommunion og konfirmasjon i mindre grupper – positiv erfaring med mindre grupper.
  - ✓ God oppslutning om katekese i dette skoleåret, krevende med flere grupper.
  - ✓ Ny tenkning knyttet til digitale løsninger

- Annet
  - ✓ Streaming i de store menighetene – særlig i Påsken og frem til sommer. Veldig nyttig med streaming hver søndag fra St. Olav.
  - ✓ Bekymring knyttet til messedeltakelse. Mange er fremdeles forsiktige og kommer ikke.
  - ✓ Mange savner sosialt samvær – kirkekaffe, samlinger og konserter.
  - ✓ Kollekten er redusert til om lag 1/3 del
  - ✓ Forlengelse av mandat for menighetsrådet – skapte problemer der ikke alle kunne fortsette og supplering ikke ble gjort
  - ✓ Ny sogneprest i pandemiperioden. Det kan skape problemer hvis den nye sognepresten ikke følger det som den forrige sogneprest og menighetsrådet har innført. Og hvis han heller ikke konsulterer menighetsrådet. Det skaper usikkerhet ang smittevern.

2. Hva har vært den største utfordringen?

- Felles forståelse av viktighet av, og etterlevelse av smitteverntiltak.
- ✓ Det varierer både mellom troende, og prester. F.eks. viktigheten med avstand mellom sitteplasser og i køen til kommunion. Bruk av håndhygiene og hansker. Praktisert forskjellig – noe man kunne se på streaming.
- ✓ Smittevern ble særlig problematisk i sommer når flere kunne komme inn, og det skapte uro, i en menighet kom kommuneoverlegen på befarings.
- ✓ Utdeling av kommunion – uenighet om å motta kommunion i hånd eller munn førte til uro i flere menigheter. Biskopens og generalvikarens brev ble ikke respektert. Noen prester klarte ikke å motstå presset fra sine landsmenn. En spenning mellom den polske del og resten av menigheten har kommet til overflaten.

3. Har det kommet noe positivt ut av denne situasjonen?

- Vi ser hvor viktig messene og fellesskapet er for oss katolikker.
- Omstillingsdyktighet,
- Eksperimentering med streaming,
- Positive erfaringer med 1. kommunions- og konfirmasjonsmesser for mindre grupper,
- Innovasjon og nytenkning rundt katekese,
- Smittevernarbeid og kommunikasjon aktiviserte prester og lekfolk på mange måter.
- Samholdet blant de som kom i messe. Positiv dugnadsånd blant de frivillige. Noen menigheter brukte lockdown-perioden til å fortsette med vedlikeholdsarbeid i kirken/menighetslokaler.
- Etter hvert er det mer ro, fred og bønn.

4. Har du noe annet du ønsker å ta opp med oss?

- Flere deler bekymring om hvordan pandemien påvirker menigheten i lengre perspektiv. Kommer folk tilbake til messe? Eller velger de digitale messer også etter pandemien?
- Ønske om at håndtering av pandemitiden blir evaluert av prestene og at man tar tak i utfordringer knyttet til teologi, kultur og smittevern.
- St. Hallvard setter stor pris på biskopens besøk i anledning avskjed med p. Carlo og velkomsten til p. Ragnar

VEDLEGG 3

Den nye normalen. Høstmøte 2021.

- 1. Hva er status i menighetene etter pandemien, færre eller flere kirkegjengere og aktiviteter enn før pandemien?**
  - Det ser ut til at messebesøk og øvrige aktiviteter er i ferd med å ta seg opp igjen. De fleste steder er det ennå ikke på samme nivå som før pandemien, men det råder en optimisme blant medlemmene i PRO om at dette vil «gå seg til» snart.
  - Eksempler på at ting er i ferd med å normalisere seg er at for eksempel både kirkekaffe og kor er på vei tilbake, katekesen er godt i gang og det skal velges nye menighetsråd flere steder før jul

- 2. Hva kan gjøres for å samle flest mulig igjen? Hvordan få mennesker ut av «hjemmekontor-tilværelsen»?**
  - Flere menigheter nevner at messeplikten bør gjeninnføres
  - Personlig kontakt ble nevnt som en nøkkel av fler. Vi må tørre å bruke vårt personlig venne- og kontaktnett i menigheten for at folk skal komme seg over dørstokken hjemme
  - Mange mener at når aktivitetene tar seg opp så vil folk komme
  - Samtidig er det viktig at folk kan føle seg trygge når det kommer i kirken, jfr smittevernreglene vi har levd med i halvannet år.

- 3. Hvordan kan vi nå og/eller ta vare på de som ikke tør å komme?**
  - Som på spm 2 så svarer flere at den personlige kontakten er viktig
  - Det er også viktig at forholdene ligger til rette for at folk skal kunne føle seg trygge på å komme tilbake til Kirken. Trygghet gjør terskelen laver for å komme tilbake.

- 4. Hvordan fortsette med evangelisering blant våre egne, både voksne og unge?**
  - Her så folk for seg en kombinasjon av de digitale tilbudene som har vært og som er i katekesen med den personlige kontakten og det personlige eksempel til etterfølgelse

- 5. Hvilke praktiske erfaringer fra pandemien ønsker man å fortsette med?**
  - Framfor alt mente man at vi må ta med den økte digitale kompetansen videre. Det vi har lært av og om streaming må vi videreføre for eksempel når det gjelder overføring av bryllup og dåp til familie og venner som ikke kan komme.
  - Som flere nevnte under de andre spørsmålene så er det en forutsetning at folk kan føle seg trygge før de kommer til kirken. Siden pandemien (dessverre) ikke er over så er det viktig å ha tiltak som trygger folk i kirken. Derfor er det viktig å ta med oss videre det vi har lært om smittevern